

57-52.

Minden eddigi társadalmi...
világ proletárai egyesüljétek!

NÉPAKARAT

Az iparilag fejlettebb ország a ne-
vésiből fejletteknek saját jövője képét
mutatja". (Marx.)

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

No 51. szám. Vol. VII. évfolyam. NEW YORK, 1909 JUNIUS 25. Egyes szám ára 2 cent, New Yorkban 1 cent.

A MAGYAR MUNKÁSOK SZERVEZÉSE.

Az amerikai kapitalistákban föltétlenül fejlett az osztálytudat. Érdekeiknek védelmére szövöttek a gyárosok, a bányatulajdonosok, a fölbirtokosok, a bankárok, a kereskedők, a kapitalista osztálynak minden rétege.

Ha egymás között kiméletlen harcot folytatnak is a különböző munkáltatók, a munkásokkal szemben mindig együtt látjuk őket. Láttuk, hogy a tavasszal miként egyesültek a bányatulajdonosok érdekeik védelmére s hasonlíthatatlanul tökéletesebb szervezetségük s erősebb osztálytudatuk által miképp vettek erőt a bányászokon. Láttuk, hogy ezelőtt néhány hét-let miként gyülesezett a gyárosok szövetsége New Yorkban s miként rakta le alapját még tökéletesebb kapitalista szervezetnek egyrészt, miként készített gondos haditervet a munkások ellen folytatott ipari s politikai harcokra másrészt.

Az amerikai munkásmozgalom nem tart lépést, legalább idáig nem tartott lépést a töké fejlődésével. Míg ellenfele, a kapitalista osztály részben az osztálytudat, részben a centralizációra vezető gazdasági fejlődés folytán egyre tömörebb hadisorokban vonult föl, a munkásmozgalomnak ziláltsága s az osztálytudatnak majdnem teljes hiánya valóban szomorú látványt nyújt.

Azokban a nagy harcokban, melyeket az utolsó években a töké és munka vívtak, csekély kivétellel mindig a töké aratott diadalt.

A kapitalista fejlődésnek pusztító hatása oly erővel zúdultak le a munkásosztályra, hogy ellenálló képességről alig beszélhetünk. Rohamosan közeleg az idő, hogy a munkásoknak választani kell az Egyesült Államokban: vagy egygyé teszik a munkásmozgalmat a szocialista mozgalommal s fölveszik a harcot a kapitalista rendszer ellen a töké mai fejlettségének megfelelő harci taktikával, vagy lesüllyednek gazdaságiilag, politikailag egyaránt a kínai kukis színpadára.

Hihetetlen gyorsasággal halmozódik föl a kapitalista osztály vagyona s élesedik ki az osztályellentét. Ma csak New York városában tízezer ember van, ki a város alamizsnáján tengődik s ismeretlen azoknak a száma, kik a nyomor örvényében semmi segítséget nem kapnak. Szemmel láthatólag válik egyre tartatlannabbá a kapitalista termelési rendszer s hogy mi következzenek utána, attól függ, hogy a szocialista mozgalomnak sikerül-e a munkástömegeket szervezni, nevelni, fölvilágosítani, éretté tenni a szocialista társadalomra.

Amint a pure and simple szakszervezetek képtelenek ennek a földadatnak megfelelően, képtelen erre a pure and simple Socialist Party is. Az a szocialista párt, mely a kapitalista rendszer bukását akarja, azonban nem számol a szocialista termelési rendszer előföltételével, nem számol annak a rendszernek szerkezetével s így sen tanítását, sem szervezkedését nem fekteti arra az alapra, melyet a gazdasági fejlődés előír. — a kapitalista rendszer bukásával a saját bukását is előkészíti.

Amerika munkásmozgalmának a szocialista mozgalmat tenni meg, azt a szocialista mozgalmat, mely politikai és gazdasági harcában forradalmi; politikai küzdelemmel a kapitalisták politikai rablórát támadja meg, gazdasági alapul pedig az ipari unionizmust fogadja el és hirdeti: ez a földadat, mely betöltésre vár.

S Amerika munkásmozgalmában fontos szerepet játszanak a nemzetiségek is. Aszerint, hogy a sok millióra rugó Európából bevándorolt munkás szervezett-e vagy szervezetlen, a munkásosztálynak vagy a kapitalista osztálynak ügyét mozdítja elő. Eddig a bevándorolt munkások zöme kész eszköz volt a kapitalisták kezében. Azonban amily arányban száll le a "standard of life" az Egyesült Államokban az európai színvonalra, oly arányokban tisztul a bevándorolt munkások látástartára.

Ma, mikor a bevándorolt munkás nem sok különbséget talál az európai és amerikai viszonyok között, s ami még emel is fontosabb, egyre tisztábban látja, hogy a helyzet egyre rosszabbra fordul, ma már könnyebben szervezhető az európai bevándorolt munkás s nem szabad egy percet se vesztenünk, hogy a szervezkedésnek helyes útjára vezessük őket.

A magyar munkásoknak szervezése, fölvilágosítása, nevelése a mi szövetségünk földadata. S csakis a mi szövetségünk képes eleget tenni ennek a földadatnak. Míg más nemzetiségeknek számottevő árnyalatok vannak, addig a magyar szocialista mozgalom egységes, ha csak a szocialista mozgalmat gunyolni nem akarjuk a S. P. magyar "szövetségével", "hivatalos banká-

ra" által szubvencionált közlönyével s papíros "osztályaiával".

Reánk vár a földadat, hogy a magyar munkást megnyerjük a szocializmusnak és ne engedjük, hogy a töké és munka nagy harcában saját elenségének legyen eszköze.

S tény az, hogy a legtöbb magyarlakta telepen csak meg kell jelenni az agitátornak, hogy a magyar bérrabszolgák a nemzetközi szocialista munkásmozgalom harcosaivá legyenek.

Látva, hogy a töké és a munka között egyre elkeseredettebb a küzdelem s a végső harc napja gyorsan közeleg; látva, hogy e küzdelemben a nemzetiségeknek fontos szerepük lesz; látva, hogy a munkások nevelésének lépést kell tartani a töké fejlődésével: szövetségünk szervezőt küld ki hosszabb utra a magyar bérrabszolgák szervezésére.

A szervező kötelessége lesz hirdetni a forradalmi szocializmust, ahol alkalom nyílik rá: röpiratokkal elárasztani a magyarlakta helyeket; olvasókat szerzeni a Népakaratnak; szervezeteket alakítani, ahol lehet.

Kétségtelen, hogy szövetségünk terhet ró a szervező kiküldése, mégis megteszük abban a tudatban, hogy a teherből a szervezők is ki fogják venni részüket s hogy a szervező munkájá eredményes lesz, táborunk új harcosokkal fog szaporodni.

Szervezőnk e héten indult körútjára, melynek eredményéről időről-ídről jelentést tesz lapunk hasábján.

Munkájában minél többen s minél buzgóbban nyújtanak neki segédkezt: az eredmény annál nagyobb lesz.

A KALAPOK SZTRÁJKJA.

A danbury-i lapok jelentése szerint az ottani kalapgyárak teljes üzemben vannak, bár a kalapos union még mindig föntartja a sztrájkot.

Amint tudósítónk írja, a sztrájk megbukott egyesesen azért, mert a munkások és gyárosok közt egy katolikus pap szerepelt békebíró gyanánt, kinek sikerült a union munkások egy részét rávenni a munka fölvételeire s így a sztrájk megbuktatására.

BECSÜLETES TOLVAJOK.

Mrs. Geo. Sheatól Seattleben huszezer dollárt emeltek el ezelőtt egy hónappal. A rendőrség hiába szimatolt a tolvajok után nem tudott nyomukra akadni. A napokban aztán Mrs. Shea kapott egy levelet tizenötezer dollár kíséretében. A tolvajok küldték vissza a pénzt, irván, hogy ötezer dollárt felhasználhat belőle butorok vásárlására, a fölmaradt tizenötezer dollárt pedig visszaszármazzatják, mert nem tudnak vele mit csinálni.

NEM VIGYÁZOTT AZ ISTEN

Green Bayben a villám becsapott a katolikus templomba s egy hívet agyonvágott, kettőt halálosan megsebesített, tizennégyen pedig könnyebb sérülést ejtett.

A hívők közt nagy a megrökönyödés az isten vigyázatlansága fölött, bár az is lehetséges, hogy nem volt meglegedve se templomával, se egyházával.

KRISZTUS PAPJAI.

Az ulyssesi római katolikus plébános, W. Murphy évek óta hadilábon áll Bonacum lincolni püspökkel. A püspök több ízben ráparancsolt a plébánosra, hogy hagyja el plébániáját, de a pap, hívei szeretetére támaszkodva, minden esetben megtagadta az engedelmességet. A Krisztusi szeretettől áthatott papok harcának az lett a vége, azaz, hogy csak kezdete a harc végének, hogy a püspök a plébánost az egyházból kiátkozta. A kiátkozás után polgári uton is bepörölte a plébánost s zsebében a bírósági ítélettel kiment Ulyssesbe, hogy Murphy plébánostól átvegye a paróchiát.

De mire a püspök a városba ért, a plébános hadi glédába állította híveit, akik a püspököt kíséretével együtt hamarosan megugrátták. A hívők azonban ezzel még nem elégedtek meg. Automobilba ültek s üldözöbe vették a püspököt s kíséretét, akiket — mivel hogy csak lovak által vontatott kocsin menekültek — utol is értek. A hívek aztán kitessékelték a papokat a kocsiból s egy kis utavaló adása után, szélnek eresztették őket — gyalog, úgy gondolkodván, hogy ha Krisztus járhatott gyalog, vagy legfölebb csacsin, miért ne járhatna egyszer a püspök is, ugy is ült az már eleget a szamaraknak (saját híveinek) hátán.

A SZERVEZETEK FIGYELMÉBE!

A szövetség által kiküldött szervező címe további értesítésig: Charles Rothfiser, c. o. L. Parker, 953 N. Marshall St., Phila., Pa.
A keleti részre az utirány a következő:
Junius 26-tól július 6-ig (tiz nap): Elizabeth, Chrome, Carteret, Perthamboy, Woodbridge, So. River, New Brunswick, Roebling, Trenton, New Jersey államban.
Július 6-tól július 24-ig (tizennyolc nap): Philadelphia, Manayunk, Baltimore, South Bethlehem, Lebanon, Steelton, Shamokin, Berwick, Irwin, Wilkesbore, Scranton, Maryland s Pennsylvania keleti részében.

HASZON.

(E. M.) A haszon a termék azon része, melyet a kapitalista a munkástól ellop. A munkás bizonyos mennyiségű vagyont termel s ezt két részre osztják. A kisebbik részt bérek nevezik, a nagyobbikat haszonnak. Tudományos meghatározásokhoz ragaszkodva, könnyen megérthető a kapitalizmus természete s azon viszony, mely a kapitalista osztály és a munkásosztály között van. Könnyen megérthető, hogy a tökések és a munkások született ellenségek.

Mivel a bér a munka termékének egy része, a haszon a másik része, következésképpen lehetetlen, hogy emeljék a bért anélkül, hogy a haszonból ezt le ne vonnánk, vagy nem emelhetjük a haszont anélkül, hogy a bér le ne szorulna. Egyszóval, a kettő született ellenség, békéről köztüjük szó sem lehet, a harcnak folytnia kell a végtelenségig.

Azon veszelj, melyet a "bér" szó hamis föl fogása rejt magában, csak a munkás-fakiroknak jó, kik a népet a kapitalisták vágóhídjára csalják.

A demokrata és republikánus politikusok választások idején látszólag ellenségek. Azonban alig hogy hivatalba jutnak, kezét fognak egymással, jóbárátok s a népet kékacagják. Hogy az urak kacaghassák a népet, politikai ügynököket tartanak, kiknek hivatásuk az, hogy őket hivatalban megtartsák.

Ezen politikai ügynökök elhitetik a néppel, hogy a töké és a munka testvérek. Ez a fontos megbízatásuk s ezt hangoztatják is folytonosan a munkásság előtt. Mindaddig, míg a munkásság azon tévhitben él, hogy a tökések a testvére, csupán azon reményben tengődhetik, hogy a tökések juttat majd neki egy-egy morzsát.

Egy ir munkás, midőn az országba érkezett, azt hitte, hogy az irek az egész világon testvérek és együtt küzdenek az angol elnyomók ellen s így az ir kapitalistát is testvérenek hitte. Azonban a "testvér" míg a vállalt veregette, lenyuzta, kizsákmányolta a kapitalista által megszokott módon.

Ugyanílyen eset történt a bevándorolt zsidó munkással is. Amikor a zsidó munkás az országba érkezett, ő is azt hitte, hogy minden zsidó a testvére, a zsidó kapitalista is. S a zsidó munkást épp úgy kizsákmányolta a "testvére", mint az ir munkást.

S így van ez az amerikai munkással s az amerikai kapitalistával, az olasz munkással s az olasz kapitalistával és minden nemzetiséggel.

Ha megértjük a "bér" és "haszon" tényleges értelmét, megtudjuk, hogy a töké és munka teljes ellentétben állanak, nincsen közöttük semmi közösség, legyen az bár keresztény vagy zsidó, ir vagy amerikai, demokrata vagy republikánus, ezüst vagy arany valutás. A munkás-fakirok, kik elhitetik a munkásokkal, hogy "a töké és a munka testvérek" személyes haszonlesésből teszik csupán s nem törődnek azszal, hogy ezáltal a munkásosztály védtelen a kapitalizmus tulkapásaival szemben.

KI TUDJA?

A napokban találkoztam néhány elvtársammal, kik néhány kérdést intéztek hozzám, melyekre azonban a legjobb akaratom mellett sem tudtam válaszolni. Ha akad elvtárs, ki megtudna felelni a fölvetett kérdésekre, tegye meg, ne hogy hamis világításba helyezzük kedves barátainkat, az "Előre"-istákat. Ime a kérdések:

1. Miért nem válaszol az "Előre" a Nemzetközi Iroda nyilatkozatára? Azért-e mert szerkesztőjében nincs meg a hirlapirói tisztesség legelemibb föltétele: a "téves" nyilatkozatok helyreigazításának kötelezettsége?
2. Ha már oly határozatot hozott az "Előre" szerkesztő-bizottsága, mely szerint az Előre a S. L. P.-ról többé soha semmiféle tudomást nem vesz, miért foglalkozott a S. L. P.-val mégis a határozat hozatal után "még egyszer"? S ha már foglalkozott vele, miért nem hajlandó foglalkozni vele még egyszer? Csak még egyszer.

ESEMÉNYEK.

TSCHAIKOWSKY AZ OROSZ IGASZÁGSZOLGÁLTATÁSRÓL.

A mult évben történt, hogy Tschaikowsky Miklós, az öreg orosz forradalmár New Yorkból Oroszországba utazott s az orosz rendőrség megérkezésekor elfogatta s börtönbe dobatta.

Ha az öreg forradalmárnak nem lettek volna ugy az Egyesült Államokban, mint Angliában jóakarói nagy számban, ma aligha lehetne abban a helyzetben, hogy az orosz igazságszolgáltatásról beszéljen, pedig érdekes dolgokat beszél róla.

Elfogatásának híreire ugy az amerikai, mint az angolországi közvélemény fölzdudult s e fölháborodás akkora erkölcsi pressziót gyakorolt az orosz kormányra, hogy biztosíték ellenében szabadlábra helyezte Tschaikowskyt. Természetes, hogy a magas biztosítékot Amerikában és Angliában kellett összekollektálni.

Azóta az orosz kormány ügynökei mindent elkövetnek, hogy Tschaikowskyt szökésre bírják. Ugyanis a kormány ügynökei nem találtak ellene semmi bizonyítékot. Tanukat állítottak ellene, hogy Finnországban egy gyűlésen a cár ellen szőtt összeesküvésben részt vett. A kormány tanuival szemben Tschaikowsky bebizonyította, hogy ugyanazon napon New Yorkban, a Carnegie Hallban tartott gyűlésen beszélt Alaydinnal, az orosz paraszttel együtt. A kormány a hamis tanukkal fölcsült.

Majd foglyoknak öltöztetett agent provokatórok által akarták léprecsalni s végül "jóakaró" orosz hivatalnokok "titkon" tudtára adták, hogy halálítélete bizonyos és ök hajlandók neki segédkeztet nyujtaní ahhoz, hogy Oroszországból megszökjék.

És ezt látná legszívesebben az orosz kormány. Minden vád és bizonyíték hiányában nem meri eltiltítani Tschaikowskyt, mivel tart az angol és amerikai közvéleménytől. Fölmenteni sem akarja, mert a fölmentés is kellemetlen világot vetne az orosz igazságszolgáltatásra, melynek karmaiból két ország közbenjárására is csak nehezen szabadul meg egy ártatlan ember.

Tschaikowsky azonban nem hajlandó szökni, hogy ezáltal egyrészt elégtételt adjon az orosz kormánynak, másrészt amerikai és angol barátainak biztosítékul letett pénzt az orosz bíróságok kezére juttassa.

MONK EASTMAN SZABADLÁBON.

Nem régiben emlékeztünk meg a Tammany Hall ellen indított politikai hadjáratról s megírtuk, hogy a Tammany Hall egyesesen szövetségben áll a szervezett gonosztevőkkel, kiket olesó pénzéért jól föl tudott használni a választásokon.

A szervezett gonosztevők vezeterei között kiváló pozíciót biztosított magának M. Eastman, ki a zsidó negyedert tartotta rettegésben "gang"-jával évek során át.

Ezelőtt öt évvel történt, hogy Monk Eastman nem érte be a kisebb operációk végrehajtásával, hanem érthetetlenül nagy tudatában nagyobb vállalatba bocsájtkozott, ahol nem a rendőrökkel, hanem magándetektiivékekkel gyűlt meg a baja.

A rendőrökkel jó lábon állt, hanem a magándetektiivék kutyába se vették a "politikai szempontokat" s le akarták tartóztatni, amire egyet agyonlőtt közülük. S az az egy éppen a Pinkerton detektiv-vállalatnak volt alkalmazottja, mely sokkal hatalmasabb, semmint hozhat ne tudott volna állni. Monk Eastman tiz esztendőt kapott.

Most aztán közeleg olyan választás, melyben a Tammany Hallnak egyszerre kell megküzdeni mindegyik ellenfelével. Egyesültek ellene. A Tammany Hallnak most van a legnagyobb szüksége a Monk Eastmanokra.

S ime: Monk Eastman váratlanul, hirtelen kegyelmet kapott. A hátralevő öt évet elengedték neki. Ma már szabadon jár-keel, szervezheti "gang"-ját ujra.

A "VIRÁGZÓ" JAPÁN.

Japán rövid idő alatt a legvirágzóbb kapitalista államok közé küzdötte föl magát. Kereskedelme, ipara virágzóvá lett — a szónak kapitalista értelmében.

A japán kapitalista osztály vagyonosodik s a japán nép mérhetetlen nyomorba sülyed. A japán nép inségére mutat rá a "Berlin Bourse Zeitung" abban a cikkében, melyben ismerteti Ludwig Naudaunak a modern japán fejlődéséről irt munkáját.

"Abban az országban, melyről Chamberlain ezelőtt tiz évvel azt mondta, hogy itt ismeretlen az inség, ma olyan népréteg van, mely

Tokióban az olesó restauránokban rothadt hallal s romlott rizszel táplálkozik s az alvóhelyért negyed centet fizet. Egész utcasorok vannak, ahol szerencsés az, aki földél alatt alhatik, de szerencséje nem akkora, hogy takarója is volna. Rongyokból összevarrott zsák, ez alá bujik az egész család.

1904-ben Tokióban ötvenezer ember volt olyan szegény, hogy nem tudta megfizetni az évi tizenkét cent városi adót. Ugyanazon év július havában egy japán lap szerint százezer munkanélküli járta Tokio utcáit. Veteránok és koldusok növelték a számot. S ami még többet jelent, fölűnik az értelmi proletáriátus is.

A szocializmus, ha nem is hivatalos formában, de utat tör magának a tanításban, a nevelésben, a nép között, az arisztokratáknál s a hivatalnokoknál egyaránt.

1901-ben megalakult egy szocialista párt a marxizmus alapján s bár Ito marquis fölslzhatta a szervezetet, tagjai ujra egyesültek az első japán szocialista kongresszuson, 1903 április havában, Osakában.

Ugyanabban az évben megjelent az első szocialista lap is, a "Peoples' Paper" (A néplapja), melyből egy év alatt 200,000 példány kelt el. Ezt a lapot a kormány 1905-ben nyomta el, de helyét más lapok töltik be.

A sztrájkok száma is szaporodik. 1907-ben volt a legnagyobb sztrájk, amikor a hajógyárakban 8000 ember sztrájkolt.

A SIGEL-ÜGY ÉS A "NEW YORK-AMERICAN".

Egy gyilkosságnak leírásával vannak tele az angol lapok hasábjai. Sigel Elzát, az egyik misszionárius a fiatal tagját meggyilkolta a szeretője, egy Leon Ling nevű kínai. A fiatal hittérítő leány a megtérteket nemcsak égi gyönyörökben részesítette a hír szerint s Leon Linget a szerelemföltés gyilkossá tette.

Hasonló esetek számszámra fordulnak elő minden évben azzal a különbséggel, hogy a szereplők között nincs kínai. Most is csak ezért vert föl ekkora port az eset.

A New York-American megragadja az alkalmat, hogy kiöntse a sárga faj iránt érzett gyűlöletét: követeli a kínaiak kizárását.

A New York-American legfőbb vádjá a kínaiak ellen az, hogy csak szinleg veszik föl a keresztiséget, tulajdonképen hipokriták, képmutatók. S ugyanakkor, midőn ezt írja a kínaiakról, beismeri a következőket:

"A missziók közül néhányan ártatlanok, de a legtöbbje jövedelmező üzletnek találja, hogy fiatal kínaiakat gyűjtösek össze, kik nem sajnálják a pénzt a vasárnapi iskoláktól, mely fehérlányokkal látja ok őket."

Tehát ki a hipokrata? A kínai-e, aki a vasárnapi iskolákat látogatja, hogy fehérlányokkal találkozzék, más alkalma nem lévén rá, vagy a hittérítő-e, ki hittérítés ürügye alatt leányhussal kereskedik? Ha a kínai bemege valamelyik "Dancing Hall"-ba, a fehérek eldöngöttek s kidobják. A vasárnapi iskolában pedig a hittérítő elszedi a pénzt s ellátja fehérlányokkal a keresztény erkölcsök nevében. Ki hát a hipokrata?

"A jó jellemű" és jó magaviseletű kínainak elég jó vallása van. Confucius tanai elég jó polgárrá teszik. Nincs szükségü vallást kölcsönözni."

Miért van hát, hogy ha a kínaiak kiakolbolítják a misszionáriusokat, kik rájuk akarják tukmálni a kereszténységet, a kapitalista lapok, köztük a New York-American rögtön követeli a szigorú megtorlást? Ha a keresztény vallásra ugy sincs szüksége a kínainak, akkor másnak kell lenni, ami a fölháborodást előidézi. A New York-American fölháborodása csak képmutatás."

"A kínai férfiakat beengedik, azonban a kínai nőket kizárják."

Igen, a bevándorlási törvények kiiltják a kínai nőt s majdnem valamennyi állam törvényei tiltják a házasságkötést a sárga és fehér faj között. Ki hát a hipokrata? A kínai-e, ki a hit álarcá alatt közelíti meg a fehér nőt, mert csak így s csak ezt közelítheti meg, vagy pedig a törvény, mely erre kényszeríti.

Végül: A New York-American a kínaiak kizárását követeli. Ez népszerűvé teszi. Tulajdonosának, Mr. Hearstnak californiai birtokait pedig majdnem kizárólag kínaiak művelik. Ki hát a hipokrata?

A scab a munkásosztály árulója és ellensége önmagának.

Az A. F. of L. emberei scab-nek nevezik a japán munkást s ugyanazon időben scab-einek a japán munkás ellen.

Hát aztán, ha én öltöm volna meg az öreg asszonyt s Lizavetát? — kérdezte szünet után.

Zametov rémülten nézett rá s az arca olyan felérlett, mint az a brosz az asztalon. Mosolyra erőltette ajkait.

Ugyan, lehetséges is az — mondta alig hallhatóan. Raszkolnyikov gonoszul nézett rá. Már magához tért.

Vallja be, hogy föltette rólam. Ugy-e igaz? Világért sem. Most meg éppen kevésbé hiszem, mint valaha. — felelte gyorsan.

Ah, mégis megcsíptem. Kiugrottam a nyulat a bokorból! Hiszen maga mondja: "most kevésbé, mint valaha", tehát az előbb mégis csak gyanakodott egy kicsikét.

Ugyan, mit képzél? Világért sem. — szabalkozott Zametov s látszott rajta, hogy zavartan van. — Azért rémítgetett hát a beszédjével, hogy erre a meggyőződésre jusson?

Hát csakugyan nem gyanúsított engemet? Miről beszélt hát akkor, mikor előttem a rendőrségről? És miért vállaltott Puskapor hadnagy az ájuláson után?

Hé, pincér, fizetek! Elővette a sapkáját s fölállott. — Harminc kopejka — felelt a pincér.

Itt van még husz kopejka borral. Nézd milyen sok pénz van. Reszköt kezét egy marék bankjeggyel Zametov felé nyújtotta.

Piros-kék bankók! Huszonöt rubel. Honnan? Es miből vettem az új ruhát? Hiszen tudja, hogy egy kopejkám sem volt! Bizonyosan kikérdezték a háziasszonyomat is... de most elég. Assez causé! Kellemes viszontlátásra!

Elment, reszkette. Valóságos hisztérikus fölindulás vett rajta erőt, de volt valami fájdalmas gyönyörű is. Különböző elvöltései és fáradva, arca eltorzult, félre húzódtak, mintha szélütés érte volna. Néha egészen kimerült, aztán hirtelen újra visszatért minden ereje, aszerint, amint emelkedett, vagy gyöngült benne az a fölindulás.

Zametov még sokáig ült ama helyen, ahol Raszkolnyikov hagyta s gondolatokba meredt. Raszkolnyikov kitért előtte minden gondolatát, mely ama ténnyre vonatkozott s az vallomásai most egészen más fényt vetettek a dologra s más meggyőződésre vezették őt.

Ostoba, számár az — Petrovics Ilya, — mondta végre. Alig nyitotta ki Raszkolnyikov az utcára nyíló ajtót, a küszöbön Razumihinbe ütődött. Majd összekocancantották a fejüket. Végig mérték egymást. Razumihint végtelen bámulat fogta el, de nem sokára harag, méreg villámlott a szemében.

Hát te itt vagy? — kiáltott tele torokból. — Kiszöktél az ágyból! Még a divány alatt is kerestelek! A padlón is voltunk. Nászszájat majl agyonvertem miattad... és tessék, ő itt van... Rogyka, mit jelentsen ez? Mondd meg az igazat, vallj be mindent! Hallod?

Azt jelenti, hogy halálra untalak már mindnyájatokat s egyedül akarok lenni — felelte nyugodtan. — Egyedül? S alig bír járni, sárga, mint az ősi fávelél, lélegzteni sem tud már. Bolond!... Mit kerestél a Kristály palotában? Valld be rögtön!

Hagyj békét. — felelt Raszkolnyikov s menni akart. Hanem ez már dühbe hozta Razumihint, megragadta a vállait: — Hagyj békét? Azt mered mondani: hagyj békét? Hát tudod-e, hogy mit csinálók én most minljárt veled? Nyakon ragadlak s bezárlak, belakatolom az ajtódat!

Hallgas, Razumihin — felelte Raszkolnyikov halkán és nyugodtan. — hát nem látod, hogy megvetem a jótéteményeidet? Micsoda gyönyörűség van abban, hogy rám kötöd a szívességed, én rám, aki leköpöm mindent. Olyanhoz tolokodol, aki egyáltalán nem akarja elfogadni, nem akarja elviselni a jótéteményeidet. Miért jöttél hozzám, mikor beteg lettem? Boldog lettem volna, ha egyedül meghalhatok...

Hát nem mondtam meg ma is világosan, hogy csak — kineztek engemet? Hogy ki nem állhatlak! Micsoda gyönyörűség van abban, ha kineznek valakit? Biztosítalak, hogy csak hátráltató a gyógyulásomat, mert mindig csak ingerelsz. Látod, Zosimov már elhagyott, hogy ne igazságon: az istenért, menj utadra te is! Aztán micsoda jogod van nekem ahhoz, hogy engem visszatarts? Látod, most okosan beszélek, ugy-e? No hát, mond meg nekem: hogyan kérjelek még, hogy békét hagyj nekem s kímélj meg jótétemeidtől? Nem bánom, ha halálra, durva vagyok is, csak az istenért, hagyj békét nekem. Eressz, eressz!

Nyugodtan kezdte a beszédet, de mindig jobban elkeseredett s végre olyan dühösen végzte be, mint akkor, mikor elűzte Luszint. Jól esett neki, hogy kiadhatta a mérgét. Razumihin megkövülten állott előtte, aztán eleresztette a kezét.

No, hát vigyen az ördög, — mondta halkán tündödvé. Várj csak! — kiáltott rá, midőn látta, hogy Raszkolnyikov menni akar. Kijelentem neked — folytatta — hogy ti mindnyájan, az elsőtől az utolsóig, csak fecsegtek, szájaskodók vagytok. Ha egyszer belétek üt valami

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. B., Ramsay, Mich. Egyenkint tizenegy-milliót mindkét államtól.

Két fogadó, Chicago. Fogadásukra vonatkozólag még a következőket küldötte be egy elvtársunk:

A rezgések egyesítését nevezzük hangnak. Legalább 16 rezgést kell a hangnak egy másodperc alatt végezni, hogy azt hallhassuk; a felső határt 24—36 ezer rezgés képezi. Minden hang kellemes a fülre, ha magában hangzik; minden hang lehet alaphang. De ha valamely hangból, mint alaphangból indulunk ki, fülünk az egymás után következő hangokat akkor találja kellemesnek, ha ezeknek viszonylagos (relatív) magasságai az alaphangra, mint egy-ségre, igyen következnek:

Egy, kilenc nyolcad, öt negyed, négy harmad három kettő, öt harmad, tizenöt nyolcad, kettő.

E sor neve hanglépték vagy skála, speciálisan sor fokozatos (diatonikus) hangskála. Az első tag alaphang (prim), az utolsó nyolcadhang: az egész sort együttvéve octávának (nyolcadnak) nevezzük. A nyolcad hangot az utána következő magasabb hangokra nézve ismét alaphangnak tekinthetjük, mely a további hangokhoz oly viszonyban áll, mint az eredeti alaphang az első nyolcad hangjaihoz. Így keletkezik az első, második, harmadik stb. nyolcad. A zenében használt alaphang (kamara-hang, diapazon) abszolút rezgési száma 435.

T. C. W., Chicago, Ill. A mai számmal be-kesztjük.

A. F., Chicago, Ill. Hasonlókat sürűbben.

H. J., Akron, O. Átnezzük.

Sch. I., Bridgeport, Conn. Utána nézünk.

HELYREIGAZÍTÁS.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség konvenciójának jegyzőkönyvében a XV. szakasz 4-ik pontja helytelen. Ugyanis azon küldöttek, akik száz mértődnél közelebből jönnek, csakis utiköltséget kapnak, ellátást nem.

A XVII. szakasz 4-ik pontja helyesen a következő: A konvencióra küldendő küldöttek utiköltsége fizetetik. Száz mértődnél messzebből jövőeknek négy dollárban állapítatik meg. A közelebből jövőeknek csakis az utiköltség, az intéző bizottsági tagoknak az utiköltség és az ellátási költség fizetetik. Napidíjat csak ezer tag után fizet a szövetség.

A M. B. Sz. Központi Titkársága.

PÁRTVITA.

Kapható a Népakarat könyvkereskedésében. Ára 10 cent.

Megjelent! Megjelent!

A május 2-án és 9-én a magyar S. P. és S. L. P. között New Yorkban megtartott

Megjelent! Megjelent!

A május 2-án és 9-én a magyar S. P. és S. L. P. között New Yorkban megtartott

Megjelent! Megjelent!

A május 2-án és 9-én a magyar S. P. és S. L. P. között New Yorkban megtartott

NYUGTÁZÁSOK.

1909 június 13-tól június 19-ig. Uj előfizetések:

\$2.00. I. Kovács, Philadelphia. \$1.00. St. Kovács, Euclid, O. I. Mészáros, J. Német, Milwaukee. M. Giszter, Zs. Klein, D. Rothstein, Chicago. Fekete Bros. S. Szakál, Gy. Klisko, Detroit. Dr. W. Friedrich, Barberton. P. Jovich, Peoria. Gy. Viszkoy, Pittsburg. J. Marczinka, Etna, Pa.

50c. Ch. Rottmann, Brooklyn. J. Poll, I. Ben-cze, V. Füleky, Cleveland. A. Utry, St. Louis. A. Renner, J. Biedel, M. Dávid, L. Lihots, Ch. Kubancsik, Gy. Börzsey, Chicago. J. Papp, Hammond, Ind. I. Horváth, Elgin. Ill. L. Schwabenberger, Detroit. J. Salamon, M. Miljkovitz, I. Drozdik, Philadelphia.

Folytatólagos előfizetők.

\$2.00. M. Pietritz, Buffalo. L. Basky, Palisades Park, N. J. \$1.00. H. Gross, C. Lindenbaum, J. Kremer, E. Pittsburg. J. Becker, M. Friedman, J. Magyar, City. J. Zucker, Cleveland. J. Kungly, So. Lorain. A. Pejor, Oakland. L. Horváth, Milwaukee. F. Kocsy, F. Fischer, L. Szabó, I. Kudlák, Chicago. A. Nagy, Philadelphia.

50c. L. Gross, E. Pittsburg. B. Klein, Hoboken. N. J. L. Herceg, City. I. Felezó, Milwaukee. N. Sebestyén, Chicago.

Felülfizetések:

1909 június 7-től június 19-ig. Mrs. Eller 50c., Kalapért 10c., Társasjáték-ból 10c., Oberlender S. 25c., fogadás Lefkovic-Leichtman 50c., XVII. oszt., St. Louis \$30.00, Miss Grummer 50c., M—y 10c., VII. osztály, Schenectady \$5.00, A. Waldman, 60c. Schwartz J. 50c., Goldberger L. (sugásért bédogostól) \$3.00, XII. osztály, Philadelphia \$9.87, Kish Gergelyné, St. Louis \$12.25.

Pártadó:

1909 június 7-től június 19-ig. XL. osztály, Missouri ker. vez., XXVI. osztály, XXXIX. osztály, Ohio ker. vez.

AZ ELVTÁRSÁK FIGYELMÉBE.

Értésítjük elvtársainkat, hogy a sajtó alól kikerült és könyvkereskedésünkben kapható A kapitalizmus ellenmondásai.

A negyvennyolcadikra terjedő füzet rendkívül alkalmas az agitációra s célszerű volna, hogy elvtársaink minél nagyobb mértékben terjesszék. Ára 5 cent. Megrendelések a Népakarat könyvkereskedéséhez intézendők, 528 E. 5th Street, New York.

Kik a lapot nem kapják rendszeresen, levelező-lapon tudassák velünk a következő angol szöveggel:

Editor Népakarat, 528 E. 6th St., New York. I am a subscriber of your paper, but I don't get regulary. Please send it to this address:

Név Szám és utca Város

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

BATHÓ ISTVÁN ELSŐRENÜ BORBÉLY- ÉS FODRÁSZTEREM 544 E. 6th Street, New York.

TAUB VILMOS magyar órák és ékszerész. Mindennemű hazai órák és aranyeműk javítását jótállás mellett vállalja. Készletben tart hazai és amerikai órákat, ékszereket és egyleti jelvényeket. A New Yorki szocialisták kedvelt embere. Vidéki megrendeléseket, javítákat pontosan teljesíti Szolids

31 Ave. B, Near 3rd Mindennemű LÁTSZEREK raktáron. Nagy képes árjegyzék úgy vidékre, mint helyben ingyen megküldetik.

BELDEGREEN MAGYAR FÉNYKÉPESZ 32 Ave. C. NEW YORK. Nyitva vasár- és ünnepnapon is.

JOSEPH PRESCO saloonja a peoriai magyarság kedvelt találkozóhelye. Importált italok és modern béli terem. 3102 S. Adams St. PEORIA, ILL.

Dr. S. GOLDMAN egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS, volt csász. és kir. katoniorvos. 406 Grand St., PITTSBURG, PA. Telefon P. & A. Main 883. Gyógyít mindenfélle gyógyítható betegségek gyorsan s biztosan a lesgigorubb ritók tartás mellett. Nem csinál humbergot, nem küld orvosságot utánval mellét, anélkül hogy azt kérné tőle. Nem hírdet árakpeket és hamis bizonyítványokat. Minden betegsükben bizalommal forduljanak dr. S. Goldmanhoz. Irodárák naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

Dr. Harry Buechler MAGYAR FOGORVOS Mérsékelt árak. Foghuzás fájdalom nélkül. 492 High Street. Springfield Ave. közelében Newark, N. J.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Dr. S. GOLDMAN egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS, volt csász. és kir. katoniorvos. 406 Grand St., PITTSBURG, PA. Telefon P. & A. Main 883. Gyógyít mindenfélle gyógyítható betegségek gyorsan s biztosan a lesgigorubb ritók tartás mellett. Nem csinál humbergot, nem küld orvosságot utánval mellét, anélkül hogy azt kérné tőle. Nem hírdet árakpeket és hamis bizonyítványokat. Minden betegsükben bizalommal forduljanak dr. S. Goldmanhoz. Irodárák naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

BELDEGREEN MAGYAR FÉNYKÉPESZ 32 Ave. C. NEW YORK. Nyitva vasár- és ünnepnapon is.

JOSEPH PRESCO saloonja a peoriai magyarság kedvelt találkozóhelye. Importált italok és modern béli terem. 3102 S. Adams St. PEORIA, ILL.

Dr. S. GOLDMAN egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS, volt csász. és kir. katoniorvos. 406 Grand St., PITTSBURG, PA. Telefon P. & A. Main 883. Gyógyít mindenfélle gyógyítható betegségek gyorsan s biztosan a lesgigorubb ritók tartás mellett. Nem csinál humbergot, nem küld orvosságot utánval mellét, anélkül hogy azt kérné tőle. Nem hírdet árakpeket és hamis bizonyítványokat. Minden betegsükben bizalommal forduljanak dr. S. Goldmanhoz. Irodárák naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

Dr. Harry Buechler MAGYAR FOGORVOS Mérsékelt árak. Foghuzás fájdalom nélkül. 492 High Street. Springfield Ave. közelében Newark, N. J.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

INDENKINEK

süksége van Szent István labdacokra. (A legjobb hashajtó és vértisztító.) Ne szenvedjen székrekedést, belső fájdalmaikat, emésztési zavart, gyomorégést, fejfájást, szédülést, mikor a Szent István labdacok mindezeket távol tartják és fájdalommentes hatást gyakorolnak. Maga is használja azt, mit a többi: LILJOM CRÉMÉT és SZAPPANT, mert arcát megfínomítja és megifjítja. Csunya a szepő, a májolt, a himlőhely és más arctisztítálatások — s miért ne legyünk inkább szépek? Mindenféle importált szerekért menjünk

ROTH SAMUEL gyógyszerész a Megyálthoz 125 Ave. C, cor. 8th St., New York.

International Restaurant BOR ÉS SÖRCSÁRNIK 165 E. 4th St. NEW YORK.

LIBERTY HALL 49 Mercer St. Newark, N. J.

Mindkét helyiségben jó magyar konyha Bel- és külföldi lapok. Budapesti Népszava. Az öntudatos munkások találkozó helye. Pool és biliárd. A. Orawetz, tulajdonos.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street New York

FINTA MIHÁLY. BORBÉLY ÉS "ODIÁS" 516 E. 6th Street, New York.

CHICAGOI MAGYAR ORVOS Dr. Löwinger Ernő AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA 727 GRAND AVENUE Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill. Iroda órák: Délelőtt 9-től 12-ig. Délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

BALESET-, TŰZ-, ÜVEGTÁBLA BIZTOSÍTÓ. Kérjen fölvilágosítást H. ZÄHLER 257 E. 7th St. New York.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE 738 E. 9th St. N. Y. A ruhát elhozatja s készen házhoz szállítja.

Mátyás József HANGSZERKÉSZÍTŐ 510 E. 18th Street, NEW YORK. Ave. A. és B. között.

Ugyes magyar szülésznő Jergler Paula Budapestben az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben. 546 Washington Boulevard, Pauline St. sarkán, Chicago, Ill. Telefon West 1394

Egy jószabású ruháért keresse fel KRONMAN, férfi szabót. 4147 Lorain Ave. Cleveland.

TULY BUDAPESTI FÉNYKÉPESZ 4 West St. NEWARK, N. J. Legfinomabb kivitelű fényképek tisztán kidolgozva jótállás mellett. Ugyiszintén fölveledek házon kívül is eszközöltetnek. Návta vasár- és ünnepnapokon is.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja cinsosan berendezett TISZTA ÉS OLCÓS SZOBÁIT. Rostásky Rezső, 513 E. 6th St., New York.

ÉTTERMEM és KÁVÉHÁZAM a magyaryelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étkek. — Hazai biliárd asztalok. — Bel- és külföldi pártlapok.

Felkérjük olvasóinkat, hogy szükségleteiket hirdetőinknél szerezzék be s a vásárlás alkalmával hivatkozzanak a NÉPAKARAT-ra.

HAJOJEGYET VÁSÁROLNI VAGY KÜLDENI LEGJÓBB ÉS A LEGTANACOSABB FORDULNI CSOSÁB KISS EMIL BANKÁRNAL HAJON ÚTJÁRA NYUJRA 104 SECOND AVE. NEW YORK. HAJON ÚTJÁRA NYUJRA 104 SECOND AVE. NEW YORK.

Papanek, Kovacs Co. HITES KÖZJEGYZŐK S EGYEDÜLI MAGYAR BANKÁROK. Chicagoban, (Ill.). 179 CORNELL STREET. A Milwaukee Ave. sarkán. Az összes tengerhajózási társulatok magyar ügynökei. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank képviselői. Minden ó-hazai ügyet szakértően elintézzünk, írásban vagy személyesen.

Little Hungary KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM és MINTABOROZÓ Chicago kellő közepén, Clark és Monroe St. délnyugati sarkán. Trorh Dearborn Bldg. Minden este cigányzene 5-től 1 óráig. A magyarság otthona. Chicago látványossága. Valódi magyar konyha, pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Bel- és külföldi lapok. Külön terem bizottságok részére. Vidékieknek szives utbaigazítás. D. L. FRANK, tulajdonos.

M. Massing SZABÓ ÜZLETÉT 77 Albany St. NEW BRUNSWICK, N. J.

ZACHAR OTTO NAGYBANI BOR-, SÖR- ÉS PALINKA KERESKEDÉSE. 1434 Germantown Ave. Philadelphia, Pa. Amint a magyar konyha, úgy a magyar ital való a magyarnak. Kaphatók magyar borok, törköly, szilvórium Poth's Extra sör. Rendelésre házhoz szállítva. A magyar szervezett munkások barátja.

SOL. RUBIN, tulajdonos 966 Milwaukee Ave. Chicago, Ill. L. D. Phone 2173 L.

Dr. Harry Buechler MAGYAR FOGORVOS Mérsékelt árak. Foghuzás fájdalom nélkül. 492 High Street. Springfield Ave. közelében Newark, N. J.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzállító és váltó-intézet Főútlel 127 Second St., Passaic, N. J. PENZA a legolcsóbb és lehető leggyorsabban küld az O-haszba. Pénz betéteket bármely hazai bankba kama-za végett elhozatja és a betéti könyvet rövid időn belül kihozatja. Nemkülönböztet az O-haszban, árvassá-rod, takarékpénztárnál, vagy magán-soknál elhelyezett összegeket. Budapesti irodám utján díjtalanul kihozatok, csupán a szükségeslő megfizetésű hitelintézetektől származó csekéket díj-mentesen. HAJÓJEGYKEKET Európába és Amerikába. Amerikába a legjobb hajók-árok el, az utasokat személyesen ki-kerem el a hajókon. CSOMAGOKAT az O-haszból kihozatok vagy oda szállítanak. OKIRATOK azazszerien, a törvé-nyeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultáló-technik. jogi, hagyatki, katonai, teleknyvi, nemkülönböztet hazai somias perekben és bármely más ügyvdi dolgokban áll-rog. Minden ügyben, úgy mint eddig, ezentul is a legnagyobb pontosságot igyek. UTBAIGAZÍTÁSSAL, tanácsal és felvilágosítással IY-GEN készséggel és szivesen szolgálók. Magyarországi iroda: Budapest, IV. Sütő-utca 6. sz. Fiók-irodák: So. Bethlehem Pa., saját ház, Alpha, N. J., Wharton, N. J., — Franklin Furnace, N. J.

HAJÓ VAGY VASUTIJEGYET VÁSÁROLNI AZ ÖSSZES VONALAKRA — PÉNZT KÜLDENI VAGY KÖZJEGYZŐI DOLGOK GYORS ELINTÉZÉSÉRE A LEGJÓBB ÉS A LEGTANACOSABB FORDULNI DEUTSCH BROS IRJON ÁRJEJYZÉKÉRT. BANKÁROKHOZ 319. E. HOUSTON ST. NEW YORK

Divatos Cipők "UNION SHOE CO."-nál: AVE B, cor. 4th st. NEW YORK.